

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

Comisia pentru drepturile omului, culte
și problemele minorităților naționale

Domnului deputat
Valentin Iliescu,
Președintele Comisiei pentru muncă și protecție socială

AVIZ

asupra propunerii legislative privind acordarea unor drepturi persoanelor care cu începere de la 28 iunie 1940 au fost persecutate din motive politice de autoritățile sovietice de ocupație în teritoriile răpite României în urma protocolului adițional secret al pactului Ribbentrop-Molotov și care, ulterior, s-au repatriat în România și au devenit (redevenit) cetățeni români

Biroul permanent al Camerei Deputaților a trimis, cu adresa nr. 414 din 22 februarie 1999, Comisiei pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, în vederea avizării, propunerea legislativă privind acordarea unor drepturi persoanelor care cu începere de la 28 iunie 1940 au fost persecutate din motive politice de autoritățile sovietice de ocupație în teritoriile răpite României în urma protocolului adițional secret al pactului Ribbentrop-Molotov și care, ulterior, s-au repatriat în România și au devenit (redevenit) cetățeni români.

În ședința din 24 martie 1999, comisia a analizat propunerea legislativă și a hotărât, cu unanimitate de voturi, să îi acorde aviz favorabil cu următoarele amendamente:

Amendamente acceptate:

Nr. crt.	Articolul (textul inițial)	Amendamentul propus (autorul) Text adoptat de comisie	Motivare
0.	1.	2.	3.
1.	Titlul – “Propunerea legislativă privind acordarea unor drepturi persoanelor care cu începere de la 28 iunie 1940 au fost persecutate din motive politice de autoritățile sovietice de ocupație în teritoriile răpite României în urma protocolului adițional secret al pactului Ribbentrop-Molotov și care, ulterior, s-au repatriat în România și au devenit (redevenit) cetățeni români”.	Domnul deputat Ovidiu Șincai a propus eliminarea din titlul propunerii legislative a sintagmei “în urma protocolului adițional secret al pactului Ribbentrop-Molotov”. Amendamentul a fost admis de membrii comisiei cu majoritate de voturi. Ca urmare, titlul propunerii legislative va avea următoarea redactare: “Propunerea legislativă privind acordarea unor drepturi persoanelor care cu începere de la 28 iunie 1940 au fost persecutate din motive politice de autoritățile sovietice de ocupație în teritoriile răpite României și care, ulterior, s-au repatriat în România și au devenit (redevenit) cetățeni români”.	Autorul a considerat că trimiterea la protocolul adițional secret al pactului Ribbentrop-Molotov nu este necesară pentru că: - pactul, încheiat la 23 august 1939, reprezintă un acord de împărțire a sferelor de influență între URSS și Germania. El a fost concretizat prin acte juridice (tratate, note ultimative) care au relevanță pentru dreptul internațional, relațiile dintre state și situația juridică a unor persoane; - pentru România sunt relevante notele ultimative adresate de URSS în iunie 1940. Pierderea teritoriilor a fost efectul acestor acte, indiferent dacă ele se bazează pe un protocol secret sau pe un alt aranjament. Prin urmare, este important să se sublinieze nelegitimitatea acestor acte și obligațiile României față de persoanele care au avut cetățenie română la 28 iunie 1940 și care au avut de suferit persecuții până la data de 12 septembrie 1944 (data încheierii convenției de armistițiu, care accepta o nouă frontieră între România și URSS).

Nr. crt.	Articolul (textul inițial)	Amendamentul propus (autorul) Text adoptat de comisie	Motivare
2.	Art. 1 alin. (1) lit. c) – “a fost deportată în regiunile geografice îndepărtate ale fostei URSS”.	Domnul deputat Ovidiu Șincai a propus eliminarea sintagmei “geografice îndepărtate”. Amendamentul a fost admis de membrii comisiei cu unanimitate de voturi. În consecință, textul literei c) de la alin. (1) al art. 1 va avea următorul cuprins: “a fost deportată în regiuni ale fostei URSS”.	Autorul a considerat că acțiunea de deportare nu produce efecte în funcție de distanța geografică. Aceasta, eventual, poate agrava consecințele deportării.
3.	Art. 1 alin. (2) – “Fiecare an de detenție, internare sau deportare pentru situațiile de la lit. a), b) și c) se consideră ca vechime în muncă un an și șase luni”.	Domnul deputat Marțian Dan a propus eliminarea lit. c) și înlocuirea acesteia cu lit. d). Amendamentul a fost admis de membrii comisiei cu unanimitate de voturi. Ca urmare, textul alin. (2) al art. 1 va avea următorul cuprins: “Fiecare an de detenție, internare sau deportare pentru situațiile de la lit. a), b) și d) se consideră ca vechime în muncă un an și șase luni”.	Situația reglementată prin textul de la lit. d) alin. (1) al art. 1 a avut consecințe mai grave asupra persoanelor cărora li s-a aplicat regimul internării în spitale psihiatrice, decât asupra celor care au suportat regimul de deportare reglementat la lit. c) alin. (1) al art. 1. În sprijinul acestei argumentări vine și alin. (3) al art. 1 care, prin cuprinsul său, confirmă punctul de vedere al autorului.
4.	Art. 1 alineatul ultim – “Perioadele prevăzute în prezentul articol constituie și vechime neîntreruptă în muncă și în aceeași unitate și intră în calculul acestor vechimi”.	Domnul deputat Marțian Dan a propus eliminarea alineatului ultim al art. 1. Amendamentul a fost admis de membrii comisiei cu unanimitate de voturi.	În susținerea propunerii de eliminare a textului a fost invocat faptul că, în legislația actuală, au fost eliminate noțiunile de “vechime neîntreruptă în muncă și în aceeași unitate”.
5.	Art. 14 – “Drepturile prevăzute de Articolele 1-3 și 8 se acordă retroactiv de la data ce precede cu cinci ani data cererii prevăzute la Art. 10”.	Domnul deputat Liviu Alexandru Mera a propus eliminarea art. 14. Amendamentul a fost admis de membrii comisiei cu unanimitate de voturi.	Dispoziția instituie o normă de retroactivitate care, potrivit dispozițiilor constituționale, nu poate fi acceptată.

Nr. crt.	Articolul (textul inițial)	Amendamentul propus (autorul) Text adoptat de comisie	Motivare
6.	Art. 16 – “Cererile pentru stabilirea drepturilor prevăzute de prezenta lege se vor depune la comisiile stabilite în Art. 9 în termen de 3 ani de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial”.	Domnul deputat Marțian Dan a propus reducerea perioadei în care se pot depune cererile, de la 3 ani la un an. Amendamentul a fost admis de membrii comisiei cu unanimitate de voturi. Prin urmare, textul art. 16 va avea următorul cuprins: “Cererile pentru stabilirea drepturilor prevăzute de prezenta lege se vor depune la comisiile stabilite în Art. 9 în termen de 1 an de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial”.	Termenul de 3 ani propus de inițiator pentru depunerea cererilor de către persoanelor îndreptățite este exagerat de lung.

PREȘEDINTE,

Marțian Dan